

Philip Daviese
(1971–1990)
mälestuseks

AUTORI MÄRKUS

Osa romaani tegevusest leiab aset Rumeenias. Olen suhtunud mõningase vabadusega selle maa geograafiasse, sealhulgas öise Budapest–Sighisoara rongi teekonda. Brevia linn on väljamõeldis, nagu ka Thornberry sild Londonis.

ESIMENE OSA
Ungari - Rumeenia
August 2013

Esimene peatükk

Öine rong Sighisoarasse, mis pidi lahkuma Budapestist kell üksteist, jäi hiljaks. Jaam oli vaikne ja ebasõbralik, kohvikud ja poed ööseks suletud. Majaserva varjudes hiilisid mingid kogud. Istusime kõval põrandal, väsinud päev otsa suvises kuumuses seljakottidega linna peal kondamisest. Meie lähedal passis kamp teismelisi, kes hõiklesid, poosetasid ja nuiasid möödumatelt suitsu. Üks keskealine mees astus ligi ja küsis, kas vajame sooja einet või peavarju, aga tema õline naeratus kadus, kui me ta minema peletasime. Relvastatud politseinikud jalutasid kahekaupa ringi ja põrnitsesid meid möödudes kahtlustavalt.

Niisiis tundsim kergendust, kui rong lõpuks ette sõitis ja otsekui eikusagilt ilmus välja veel reisijaid, ehkki vähem kui olime oodanud.

Kui me hakkasime peale minema, tõmbasin Laura enda vastu ja ütlesin: „Ma armastan sind.”

Ta suudles mind. „Ma armastan sind ka, Daniel. Kuigi sa oled üks kitsipung.”

„Kuule ...” alustasin ma, aga ta pööras mulle selja, vinnas koti rongi peale ja saatis mulle üle õla kerge naeratuse, mis andis mõista, et ta polnud tegelikult pahane. Ma järgnesin talle.

Õdusatest suletud magamiskupeedest möödudes mõtlesin, kas olin vea teinud. Parajasti oli minu kord pileteid osta ja selle asemel et broneerida kupee, olin viimasel hetkel otsustanud tavaklassi pileтите kasuks, sest need olid poole odavamad.

Laura märkas mind magamiskupee aknast sisse vaatamas ja peatus, et sama teha. „Päris kahju tegelikult,” tähendas ta.

„Miks?”

„Noh, ma täitsa ootasin rongis seksimist. Ma pole seda kunagi varem teinud.”

Laksasin endale vastu otsaesist. „Mis sa arvad, kas nüüd on juba hilja pileteid vahetada?”

Aga tema naeris ja astus magamiskupeede suhtelisest mugavusest tavaklassi. Laura vaatas tühja vaguni üle ja valis välja kaks istet kaugemas otsas. Ta otsis kotist Kindle'i ja veepudeli ning üritas end mugavamalt sisse seada istmel, mis oli kunagi ammu halli sametiga polsterdatud. Mina istusin akna alla, lootes, et rongi kliimaseade on öise niiskuse peletamiseks piisavalt võimas. Võtsin prillid eest, et näolt highi pühkida ja panin need ette just õigel ajal, et märgata mööda platvormi tormavat noort paari. Nad jõudsid peale napilt enne seda, kui rong võpatas ja liikuma hakkas. Kõlaritest ragises mingi teadaanne ja me asusime teele.

Rongi peale jooksnud paar vajus hingeldades meie vagunisse. Mees naeris, naine nägi pahane välja. Nad kandsid väikseid reisikotte, mille nad pagasiraamile tõstsid, et võtta istet minust ja Laurast teisel pool vahekäiku. Naeratasin neile ja pöörasin siis pilgu ära. Kuigi me olime Euroopas ringi reisisid mitme paariga pealiskaudset tutvust sobitanud, meiliaadresse ja Twitteri kasutajanimedid vahetanud, eelistasin ma enne vestluse alustamist inimesi jälgida ja veenduda, et nad segased pole.

Välimuse järgi otsustades oli paar omapärane ja vastandlik. Mõlemad olid kahekümnendate keskel, aga ma poleks neid iial

paariks pidanud. Mees oli lühike ja jässakas, heleda siilisoenguga, kandis khakivärvi T-särki ja kargopükse. Keskpärase välimusega tüüp, kes veetis ilmselgelt palju aega jõusaalis. Üleni musta riidetunud tüdruk vastandus talle oma nahkjaki, Strangleri T-särgi, kitsaste teksade ja ratturisaabastega. Tema juuksed olid mustad nagu riidedki, aga erepunaste salkudega. Ta silmad raskete kõvasti meigitud laugude all paistsid tumeda kohvi värvi. Vaid tooni võrra mustast heledamad. Ta oli mehest mitu tolli pikem, viis jalga kümme tolli vast*, nii et püsti seistes ta lausa kõrgus kaaslase kohal, meenutades mulle Olive Oyli ja Popeye'd**.

Nad rääkisid üksteisega oma emakeeles. Ilmselgelt idaeurooplased, ehkki ma ei saanud aru, kas Ungarist, Rumeeniast või mõnest teisest selle maanurga osast.

Kui rong linnast väljus, astus vaguni teisest otsast sisse veel üks reisija. Umbes neljakümnene jässakas mees lühikeste juuste ja aknearmilise näoga. Pagasit tal ei olnud. Kuigi vagun oli enamjaolt tühi, istus ta minust ja Laurast diagonaalselt teisele poole. Ta silmitses meid, ei jäänud ilmselt nähtuga rahule, sulges siis silmad ja lehvitas endale ajalehega tuult.

Jälgisin, kuidas Budapest mööda libises ja linnatuled silmist kadusid, kui me eemaldusime.

„Ma tahan midagi juua,” laususin mõne aja pärast. „Rongis peaks kusagil olema restoranvagon.”

„Mitte enne piiri ületamist.”

Tõstsin pilgu. Rääkijaks oli mees teiselt poolt vahekäiku. Ta kehtitas sõbralikult õlgu ja lisas: „Restoranvagon avatakse alles siis, kui me Rumeeniasse jõuame. Umbes ...” ta vaatas kella, „... kahe ja poole tunni pärast.”

---

* Umbes 177 cm. – *Siin ja edaspidi tõlkija märkused*

** Joonisfilmitegelased.

„Teadsin, et oleksime pidanud Budapestis varusid täiendama.”
„Ära muretse,” ütles tüüp püsti karates. „Meil on piisavalt.” Ta
otsis oma pagasist raske õlakoti, tuli üle vahekäigu ja istus meie
kõrvale. Tema kaaslane järgnes talle hetke pärast ja viskas ühe
jala üle teise. Mees avas kaks purki Ungari õlut ja ulatas need
meile, enne kui jõudsime vastu vaielda.

„Mina olen Ion,” sõnas ta kaht järgmist purki avades ja enda
omast rüübates. „Ja see on Alina.”

Teine peatükk

Rongiaknad olid tuhmid ja tumedad, pimedust läbistas vaid aeg-ajalt kauguses vilksatav valgus. Silmitsesin oma peegelpilti, klaasi kumerus venitas mu nägu nagu sulaplastit. See oli jube.

Vaatasin mujale ja pöörasin oma tähelepanu meie uutele reisikaaslastele.

Ion asetas vaba käe Alina põlvele ja silitas seda. Nii et nad *olid* siis koos.

„Mis teid Rumeeniasse toob?” uuris ta laia muigega. Alina naeratus oli vaoshoitum, pisut igavlev.

Laura vastas enne mind. „Reisime Euroopas ringi. Viimased paar nädalat vedelesime rannas ...”

„Lahe.”

„... aga me tahtsime külastada Ida-Euroopat ja nautida päikese asemel ka pisut kultuuri.”

Ion noogutas. „Hea valik. Rumeenia on kõige ilusam riik. Muidugi on siin palju probleeme: vaesus, romad ja nii edasi.” Ta rehmas käega, nagu oleks see igav teema. „Aga see on tõeline Euroopa. Palju huvitavam kui Hispaania rannad.”

Nägin, et Alina pööritas vaevumärgatavalt silmi.

„Te olete siis Rumeeniast?” küsis Laura Alinalt, üritades teda vestlusse kaasata.

„Jah.”

Laura ootas, aga tüdruk ei öelnud rohkem midagi.

„Tema on Sibiust,” lausus Ion. „Sinna me praegu lähemegi, tema vanematele külla. Ma juba tahaksin näha, kas Alina ema on sama kuum tükk kui tema tütar.”

Ma naeratasin. „Sa räägid suurepäraselt inglise keelt. Loodan, et see ei kõla üleolevalt ...”

„Ei, üldse mitte. Ma kohtusingi Alinaga inglise keele tunnis.” Ta libistas käe mööda tüdruku jalga üles. Tolle ilme jäi endiselt kiviseks. „Kus te siis Euroopas käinud olete?” uuris Ion kordamööda Laurat ja mind vaadates.

Ma tõmbasin hinge. „Me alustasime Brüsselist, reisisime läbi Prantsusmaa ja edasi Hispaaniasse, veetsime nädala Eivissal, siis läksime Itaaliasse – Roomasse ja Amalfi rannikule – ja edasi Kreekasse ning seejärel läbi Horvaatia Ungarisse.”

See oli kõik. Kaks imelist kuud ühes poenimekirjas. Need üksikašjad ja mälestused olid mulle ja Laurale kallid. See reis, meie Suur Ringreis, nagu me seda pilkavalt kutsusime, oli meid muutnud. Olime tüüpilised turistid Eiffeli tornis ja Louvre’is, jälgisime inimesi ja tajusime, kuidas lihaspinged kadusid, kui me pärast pikka tihedat perioodi kodus end lõpuks lõdvaks lasime. Hispaanias elasime metsikult, tantsisime ja jõime Benicassimi muusikafestivalil, öösiti pidutsesime Eivissa klubides ja päeval magasime. Roomas poodlesime, rentisime rolleri ja poodlesime veel natuke. Armatsesime Amalfi rannal, lebasime tähistaeva all ja rääkisime lastest, keda Inglismaale naastes saada kavatseme. Snorgeldasime Santorini lähedal vikerkaarevärviliste kalade seas. Plitvice järvede rahvuspargis poseerisime nii paljude fotode jaoks, et see hakkas juba mu hinge nüristama.

See oli tõeline elu, vahetud kogemused, maagiline reis, mis pidi kindlasti enne surma silme eest läbi käima. Me jagasime seda, elasime kõik koos läbi ja see muutis meid lähedasemaks kui iial varem.

Ionile ja Alinalle reisist lühikokkuvõtet tehes tundsin puudust oma koju jäänud parimast sõbrast Jake'ist. Ta oli peale Laura ainus, kellega võisin olla täiesti avatud ja aus. Koostas in igal võimalusel pikki e-kirju enda ja Laura seiklustest, nagu saadaksin päevikulehekülgi. Tema omalt poolt rääkis mulle oma põnevast elust Londonis, kus ta üritas muusikuna läbi lüüa.

Peatusin ja juurdlesin, kui palju veel võõrastele rääkida. Ma ei tahtnud väga põhjalikult kirjeldada, kuidas meid hakkas viimastel päevadel Dubrovnikus ja Budapestis vaevama väsimus. Võib-olla tundsin kogu lõbust hoolimata koduigatsust või inimlikku tungi paigale jääda ja pisut aega ühes kohas veeta. Igal juhul olid jalad kuidagi rasked ja me pidime pingutama, et nende kahe imelise linna jaoks indu koguda. Laura pakkus, et võiksin minna tagasi Itaaliasse või Hispaaniasse ja mõneks ajaks korteri üürida, aga mina käisin peale, et Ringreis pidi jätkuma. Plaaniga tuli edasi minna. Pärast Rumeeniat pidime jälle põhja poole suunduma: Venemaale, Saksamaale ja siis Skandinaaviasse. Tuur pidi lõppema minu kolmekümne viiendal sünnipäeval Stockholmis. Sealt oli plaanis koju Londonisse lennata.

Et abielluda. Ja luua perekond. Mitte tingimata selles järjekorras. Laura parim sõbranna Erin oli rase ja ma teadsin, et niipea kui Laura Erini beebit näeb, tahab ta võimalikult ruttu lapseootele jääda. Mulle see sobis.

„Olete siis ainult kahekesi?” päris Ion.

„Just nii.”

„Tundub, et teil on olnud väga lahe.”

„See on olnud ...”

„Kirjeldamatult hea, eks?”

„Täpselt.”

Enne kui ma jõudsin veel midagi öelda, märkasin, et Ion kortsutas Laura suunas üllatunult kulmu, ja vaatasin ka ise oma kaaslase poole. Laura näis ebamugavust tundvat.

Ion lausus: „Kuulge, vabandust, kui olime pealetükkivad. Me võime oma kohtadele tagasi minna ...”

„Ei-ei, asi pole teis.” Laura nõjatus ettepoole ja me Ioniga järgisime tema eeskuju, moodustades vandeseltslasliku ringi. Alina jäi sirgelt istuma.

„Ärge vaadake,” ütles Laura, „aga see tüüp seal jõllitab mind kogu aeg.”

Ma ei suutnud vastu panna ja tõstsin pilgu. Ioni ja Alina järel vagunisse tulnud lühikeste juustega mees oli silmad avanud ja luges lehte.

„Oled sa kindel?” küsisin.

„Jah,” sisistas tema. „Ta ... põrnitses mu jalgu. Ta teeb seda ka praegu.”

Vaatasin uuesti ja mehe silmad libisesid üles, kohates minu pilku. Ta ilme jäi mittemidagiütlevaks, aga ta hoidis silmsidet, nagu teeksid Inglismaal vaid vähesed. Lõpuks pöördus ta rõõmutu naeratusega tagasi oma ajalehe juurde.

„Vahetame kohad,” pakkusin Laurale ja ta nihkus akna alla, võõra otsesest vaateväljast eemale. Teatud mõttes sain aru, miks mees teda põrnitses: tal olid maasikablondid juuksed, sinised silmad ja sääred nagu kaheksas maailmaime. Sel õhtul olid tal jalas lühikesed püksid, sest ilm oli palav, mitte sellepärast, et ta oleks teiste pilke nautinud.

Ta pidanuks minu jaoks kaugelt liiga hea olema. Õnneks meeldisid talle pikad prillidega nohikud. Minu juuksed on keskpärast pruuni värvi, olen liiga kõhn ja meenutan tüüpi, kellele vanades reklaamides liiva näkku visatakse. Minu õnneks leidub maailmas naisi, kes eelistavad minusuguseid liivaloopijatele.

Kui Laura kohta vahetas, pööras Alina ringi ja vaatas otse silma mehele, kes meid jälle pörnitses. Lõpuks pööras mees pilgu ära, põlglik muie näol.

„Siin on palju selliseid tüüpe,” märkis Ion, „kelle arvates võib naise jõllitada, nagu oleksid nad vaateaknal. Alinaga juhtub seda kogu aeg.”

Neiu noogutas põgusalt.

Võtsin Laural käest kinni ja surusin seda. Teadsin, et tal on piinlik, nii et laususin: „Vahetame teemat.”

„Hea mõte,” arvas Ion. „Millega te tegelete? Kui te parajasti ei reisi.”

„Laura töötab turunduses,” laususin mina. „Laste heategevuseks.”

„Huvitav.”

„Tegelikult mitte,” ütles mu tüdruk.

„Aga sa teed head.”

Laura rüüpas õlut. Ta oli kõige väiksema alkoholitaluvusega inimene, keda ma teadsin – purgi lõpuks oleks ta kindlasti vindine. „Ikka parem kui kokat müüa,” tähendas ta.

Ion tegi suured silmad.

„Ma mõtlen Coca-Colat.”

Me naersime kolmekesi. Alina heitis meie vastas istuvale tüübile ikka veel vihaseid pilke.

„Teil kahel vist pole lapsi?” uuris Ion.

„Ei,” ütles Laura ja mina vastasin samal ajal: „Veel mitte.”

Ta silmitses meid uudishimulikult.

„See on meie viimane suur reis enne pere loomist,” selgitasin.

„Enne kui *üritame* pere luua,” parandas Laura. „Milleski ei saa kindel olla. Mitte minu vanuses.”

„Sa oled ainult kolmekümne neljane.”

Olime sellest palju kordi rääkinud. See oli üks põhjus, miks me just nüüd reisi ette võtsime. Laura bioloogiline kell valjenes

üha – ta ütles, et tunneb end nagu „Peeter Paani” krokodill, kelle sees tiksus ajanäitaja – ja ka mina olin valmis. Aga ma olin näinud, et minu lastega sõbrad pidid piirduma kurnavate perekondlike puhkustega, ja pakkusin Laurale üht viimast suurt reisi enne pesapunumist. Selle tegi võimalikuks äkiline vedamine – või õigemini pika ja pingsa töö tulemus.

„Aga sina?” küsis Ion minult.

„Ma olen arendaja,” vastasin. „Kirjutasin iPhone’ile ja iPad’ile rakenduse ja müüsin selle ühele suurele tehnikafirmale.” Hoolitsesin nagu ikka, et see kõlaks tagasihoidlikult, mitte kiitlevalt.

„Tänu sellele saimegi endale reisi lubada,” lisas Laura.

„Millisele firmale?” uuris Ion. „Las ma pakun. Google? Facebook?”

„Ei. Skittle.” Skittle oli suurimaid viimastel aastatel tekkinud tehnikafirmadest, mis keskendus mobiilirakendustele.

„Vau. Ülilahe. Kas kuulsid, Alina?”

Tüdruk rebis pilgu aknalt ja noogutas minu poole. „Tore.”

„Kas sa oled Inglismaal kuulus?” päris Ion, sära silmis.

„Ei! Olen vaevu kuulus omaenda majas. Ja mida teie teete?” Mul polnud lubatud rakendusest rääkida, kuni see oli ametlikult välja kuulutatud. Olin alla kirjutanud salastusleppele. Suunasin küsimuse meelega Alinale, kelle tõrksus hakkas ebamugavaks muutuma.

Aga Ion avas suu enne, kui ta tüdruk vastata jõudis. „Alina on illustraator.”

„Tõesti? Mis sorti asjad?”

„Koomiksid,” lausus naine mulle silma vaadates. Esimest korda nägin temas välgatamas midagi peale igavuse. Uhkus ja pisut trotsi, nagu oodanuks ta narrimist.

„Nii lahe,” ütlesin mina siira vaimustusega.

„Jah,” jätkas Ion. „Meil tuleb üks ühisprojekt, eks?” Ta silistas tüdruku põlve.

„Kas sa oled siis kirjanik?” küsisin.

Enne kui ta jõudis vastata, sõnas Alina: „Ta ei tee midagi.”

Ioni naeratus kuhtus pisut. „See on natuke ebaaus.”

Väga huvitav: äkki särises nende vahel pinge.

Ion taastas oma naeratuse, aga võttis käe kaaslaste põlvelt.

„Jah, ma otsin praegu tööd. Aga ma kirjutan raamatut. Lisaks sellele asjale Alinaga.”

„Millest see räägib? See raamat?”

„Oh, lihtsalt mu isiklikust filosoofiast. Minu mõtetest ... igasugu asjade kohta.”

Laura oli tualetti läinud. Jätsin meelde talle Ioni raamatust rääkida, teades, et see lõbustaks teda.

Kui Ion hakkas oma projektist lähemalt rääkima, jõudis rong peatusse. Jaam oli peaaegu inimtühi, välja arvatud üks kuuekümneandates mees hiiglasliku kandilise kohvriga.

Minu üllatuseks hüppas Alina püsti, lipsas läbi ukse, aitas mehe peale ja tassis tema pagasi vagunisse. Vanamees, kes pais-tis ka ise kohvri kandmiseks küllalt tugev ja sitke, tänas teda oma keeles ja suundus siis vaguni teise otsa kohta otsima.

Lobisesime neljakesi tund aega. Ion tahtis minu rakenduse kohta rohkem teada ja me arutasime seda natuke, samal ajal kui Alina, kes oli pärast vanamehe aitamist oma kookonist välja tulnud, rääkis Lauraga reisimisest. Ioni huvi ja imetus meelitas mind, sest olin harjunud nägema sõprade silmis klaasistunud pilke, kui rakendus jutuks tuli, nii et ma unustasin mõneks ajaks oma saladuskatte.

Vestluse lõpu poole tulid rongi sinistes kuubedes ja kollastes helkurvestides Ungari piirivalvurid, kes kontrollisid meie dokumente. Nad uurisid Alina passi tükk aega, enne kui järgmise reisija juurde läksid. Nagu raudteejaama politseinikel, olid ka neil relvad vööl.

Kui nad olid läinud ja ma olin meie passid ja piletid tagasi seljakotti pannud, sosistas Laura mulle kõrva: „See tüüp vaatas mind jälle.”

„Mida?”

„Ta vaatab mu peegelpilti aknal.”

„Kindel, et sa pole lihtsalt paranoiline?”

„Võib-olla. Ei tea.” Ta ringutas ja painutas kaela. „Ma olen nii väsinud.”

„Ma tean. Mina ka.” Ma haigutasin.

„Aga see iste on liiga ebamugav.”

Äsja tualetist tulnud Ion kuulis meid pealt. „Kuulge, siit natuke edasi on üks tühi magamiskupee. Minge õige sinna tukkuma.” Ta rääkis vandeseltslaslikul sosinal. „Rumeenia piirivalve tuleb alles paari tunni pärast. Me hoiame silmad lahti ja äratame teid kohe pärast piiri ületamist.”

„Ma ei tea,” kõhkles Laura.

„Sellest pole midagi,” kinnitas Ion.

„Minu meelest on see hea mõte,” ütlesin Laurale.

Ta krimpsutas nägu: temas võitlesid unisus ja vastumeelsus reegleid rikkuda.

„Mine, Laura,” ütles Alina. „Ma luban, et äratame teid üles.”

„Ma ei tea.”

„Lähme,” ärgitasin mina. „Ma panen telefonis äratuse. Millal me piiri ületame?”

Ion vaatas kella. „Lahkusime Budapestist nelikümmend minutit hiljem, nii et umbes kümme minutit kolm läbi. Teil on natuke vähem kui kaks tundi.”

„No hea küll,” nõustus Laura. „Aitäh teile.”

Ta heitis pilgu üle vaguni ja ma märkasin, mis oli otsustavaks saanud. Võõras mees vaatas teda jälle, keeleots huulte vahelt väljas, üks jalg üles-alla tõmblemas. Ta pööras aeglaselt pilgu ära, irve näol.